

Ōmukade (大百足, おおむかで, „óriás százlábú”)

Az *Ōmukade* (大百足, おおむかで, „óriás százlábú”) egy hegyekben élő mitikus lény, amelyet az emberhúson élő óriási százlábúként írnak le. Bár emberekkel táplálkozik, az *Ōmukade* gyenge az emberi nyállal szemben. A hagyomány szerint más hatalmas lényekre is veszélyt jelent, mivel nagy kígyókat és sárkányokat is zsákmányul ejt.

A *biwa*-tavi közelében egy óriási százlábú vagy *mukade* legyőzésének története kapcsolódik *Fujiwara no Hidesato* alakjához, akit *Tawara Tōda Hidesato* néven is említenek, jelentése szerint „a rizses zsák *Tōda*”. A *Tawara Tōda Monogatari* legendás elbeszélése szerint *Hidesato* a tavon átívelő hídon haladva találkozott egy óriási kígyóval, amely arra kérte, hogy álljon bosszút fiai és unokái gyilkosán. A történet szerint ez a százlábú a közeli *Mikami*-hegyen alakította ki rejtekhelyét. *Hidesato* két nyila nem bizonyult hatásosnak, a harmadik azonban, amelyet saját nyálával kent be, halálosnak bizonyult, és így győzte le a lényt.

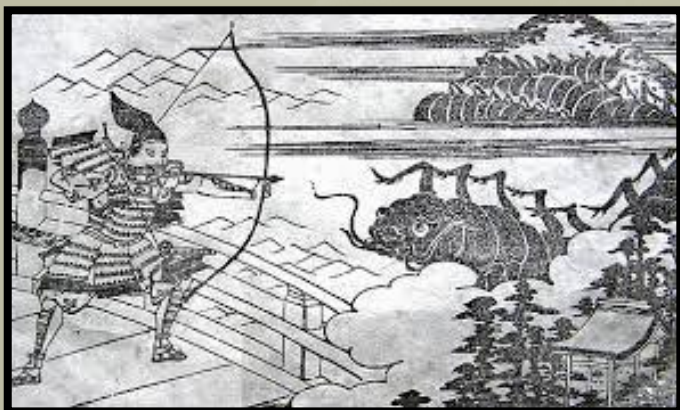
Az *Ōmukade* motívum megjelenése a japán kardszerelékeken több jelentésréteget hordoz, amelyek egyszerre kapcsolódnak mitológiához, harci szimbolikához és védelmező hiedelmekhez.

A kardhoz tartozó elemek, például a *tsuba* vagy a *menuki* díszítésén az *Ōmukade* nem pusztán dekoráció, hanem egy olyan lény ábrázolása, amely a természet erőinek veszélyes és kiszámíthatatlan oldalát testesíti meg. Ez a kapcsolat a harcos számára az állandó éberség és felkészültség gondolatát erősítette.

A szimbolika egyik alaprétege az, hogy a veszélyes, démoni vagy kaotikus lények ábrázolása a japán hagyományban gyakran apotropaikus funkciót kap, vagyis elhárító, védelmező szerepet tölt be. Az *Ōmukade* esetében ez különösen erősen jelenik meg, mivel egy pusztító, emberre és más mitikus lényekre is veszélyes teremtmény képe kerül a kardra, amely így mintegy „megkötött” formában jelenik meg a fegyverhez kötve. Ezzel a gondolkodással a veszély nem kívül marad, hanem a tárgyon belül válik uralttá, a fegyver viselőjének kontrollja alatt álló erővé.

Ehhez kapcsolódik a történeti és mitikus háttér is *Fujiwara no Hidesato* legendájából, ahol az *Ōmukade* nem legyőzhetetlen erőként jelenik meg, hanem olyan lényként, amely végül legyőzhető egy váratlan, nem erőalapú megoldással. A nyállal bevont nyíl motívuma a találékonyság és a helyzetfelismerés erejét hangsúlyozza, amely a samuráj gondolkodásban a nyers erővel szemben is döntő jelentőségű lehet.

A kardszerelékeken megjelenő *Ōmukade* így egyszerre hordozza a védelmező jelkép szerepét és a harci erények vizuális kifejezését. A motívum nemcsak a viselő rangját és kulturális műveltségét jelezte, hanem szimbolikus védelmet is biztosító elemként működött, amely a fizikai és lelki veszélyekkel szemben is erősítő jelentést kapott.

